Realni rast hrvatskog gospodarstva u drugom tromjesečju mogao bi usporiti na 1,6 posto na godišnjoj razini, dok bi rast na tromjesečnoj razini mogao iznositi 0,3 posto, procjena je Hrvatske narodne banke (HNB).

Kako se navodi u HNB-ovom Biltenu, visokofrekventni pokazatelji gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj, ponajprije obujam industrijske proizvodnje i promet u trgovini na malo, u drugom su tromjesečju ove godine još relativno nepovoljni te upućuju na prigušen porast gospodarske aktivnosti nakon stagnacije u prvom tromjesečju.

Prema modelu brze procjene gospodarske aktivnosti HNB-a, realni bi rast u drugom tromjesečju 2026. mogao iznositi 0,3 posto na tromjesečnoj razini, dok bi godišnja stopa rasta ekonomske aktivnosti mogla usporiti na 1,6 posto, s 2,2 posto koliko je procjena iznosila u prvom tromjesečju.

Iz središnje banke ističu da je procjena, u odnosu na prethodnu, revidirana naniže, s 0,7 posto na tromjesečnoj i 2,4 posto na godišnjoj razini, uglavnom zbog nepovoljnih pokazatelja za svibanj.

Pad u industriji se produbio, a intenzivizirao se i pad obujma prometa u trgovini na malo

Pad u industriji u svibnju se produbio, pa je u prva dva mjeseca drugog tromjesečja obujam industrijske proizvodnje bio niži za 2,5 posto u odnosu na prosjek prvog tromjesečja. Promatra li se prema glavnim industrijskim komponentama, vidno je smanjena proizvodnja energije, kapitalnih proizvoda te netrajnih dobara za široku potrošnju.

Nadalje, u svibnju se intenzivirao i pad obujma prometa u trgovini na malo, koji je dosegnuo dva posto na mjesečnoj razini, pa je u travnju i svibnju realni promet u trgovini na malo bio za 0,8 posto niži u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja.

"Kretanja u trgovini na malo mogla bi biti dijelom povezana s porastom cijena energenata nakon izbijanja rata na Bliskom istoku, što je nepovoljno djelovalo na realni raspoloživi dohodak kućanstava i smanjilo pouzdanje potrošača", kažu HNB-ovi analitičari.

Naime, postizanje okvirnoga sporazuma između SAD-a i Irana upućivalo je na moguće postupno slabljenje toga nepovoljnog učinka, no ponovno pooštravanje napetosti početkom srpnja povećalo je neizvjesnost njegove provedbe, pa su rizici povezani s rastom cijene nafte, a onda i inflacijom i potrošačkim optimizmom, još naglašeni, napominju.

Pogoršanje fizičkih pokazatelja aktivnosti u turizmu

Osim toga, navode i da su se pogoršali fizički pokazatelji aktivnosti u turizmu, uz pad broja dolazaka i noćenja od oko jedan posto na godišnjoj razini u drugom tromjesečju.

Kažu da je krajem drugog tromjesečja primjetan oporavak potrošačkoga i poslovnog optimizma, koji su se i nadalje nalazili iznad dugoročnog prosjeka, premda je većina indikatora još bila ispod razina iz prvog tromjesečja. S druge strane, obujam građevinskih radova u travnju je stagnirao u odnosu na ožujak, ali je zbog učinka prijenosa povezanog s povećanjem obujma u

Phoca PDF

ožujku bio za jedan posto viši u odnosu na prosjek prvog tromjesečja.

Tijekom drugog tromjesečja 2026. godine zaposlenost je blago porasla, a nominalne su plaće nastavile vrlo snažno rasti. Pritom je zaposlenost u svibnju stagnirala na razini prethodnog mjeseca, no zbog prethodnog je rasta ipak u travnju i svibnju bila za 0,4 posto viša u odnosu na siječanj i veljaču. Na godišnjoj razini rast zaposlenosti u svibnju je iznosio 0,9 posto, jednako kao i u travnju te ožujku.

Nezaposlenost je u svibnju na mjesečnoj razini blago porasla, za 1,9 posto, no na tromjesečnoj se razini nastavila smanjivati, pa je tako u travnju i svibnju bila niža za 4,5 posto u odnosu na siječanj i veljaču. Ponajprije je tomu pridonio veći broj brisanih osoba iz evidencije nezaposlenih HZZ-a iz razloga koji nisu povezani sa zapošljavanjem tijekom posljednjih nekoliko mjeseci, dodaju HNB-ovi analitičari.

Prosječna nominalna bruto plaća u svibnju je na mjesečnoj razini porasla za 1,3 posto, nakon 0,7 posto u travnju. Pritom su plaće u javnom sektoru i u ostatku gospodarstva rasle podjednakim intenzitetom. Na godišnjoj razini rast nominalne bruto plaće u svibnju se ubrzao na 9,1 posto, nakon 8,4 posto u travnju. Istodobno se i godišnji rast realne bruto plaće ubrzao na 3,7 posto, s 2,4 posto u travnju, navode iz HNB-a.

Obnova sukoba između SAD-a i Irana

Kada je riječ o inflaciji, podsjećaju, u lipnju 2026. je usporila drugi mjesec zaredom, pa je tako inflacija mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC), prema prvoj procjeni, u lipnju iznosila 4,2 posto, nakon 4,9 posto u svibnju, ponajviše kao rezultat negativnih tekućih pritisaka na cijene energije zahvaljujući smanjenju cijene sirove nafte na svjetskom tržištu.

Iz HNB-a ističu da su vijesti o postizanju okvirnogamirovnog sporazuma između SAD-a i Irana potakle sredinom lipnja pad cijena nafte i optimizam na financijskim tržištima, što je smanjilo inflacijska očekivanja i povećalo očekivanja u smislu gospodarskog rasta. Snižena inflacijska očekivanja, pak, umanjila su očekivanja povezana s dodatnim pooštravanjem monetarne politike te je s očekivanim jačanjem gospodarskog rasta potaknut rast cijena dionica i pad obveznič kih prinosa.

No, obnova sukoba početkom srpnja donekle je preokrenula navedene trendove, s obzirom da je opet došlo do povećanja cijena energenata.

U svibnju snažno porasli krediti domaćim sektorima

Iz središnje banke su izvijestili i da su, isključujući opću državu, krediti u svibnju snažno porasli, pri čemu je posebno izražen bio rast kredita poduzećima, a relativno snažno nastavili su rasti i krediti stanovništvu. Tako su krediti poduzećima porasli za 444 milijuna eura ili 2,4 posto, pri čemu su osobito snažno rasli krediti za obrtna sredstva. Taj je porast bio široko rasprostranjen po djelatnostima, a najveći doprinos ukupnom povećanju dali su krediti ugostiteljskim i trgovačkim poduzećima.

Kratkoročni pokazatelj kreditne aktivnosti (zamah ili moment), koji je osnažio s 14,6 posto u

Phoca PDF

travnju na 23 posto u svibnju, odražava nastavak ubrzavanja rasta kredita poduzećima, čiji se rast i na godišnjoj razini ubrzao, s 10,2 na 12,1 posto, kažu iz HNB-a.

S druge strane, navode, tekući porast kredita stanovništvu blago se usporio u svibnju odražavajući malo slabiji rast gotovinskih nenamjenskih kredita (102 milijuna eura), iako je njihov rast i nadalje vrlo snažan, dok su stambeni krediti nastavili rasti sličnom dinamikom kao prethodnih mjeseci (142 milijuna eura).

"Zamah" gotovinskih nenamjenskih kredita blago je osnažio s 15,1 u travnju na 15,2 posto u svibnju, što je najviša razina od lipnja prošle godine, dok se "zamah" stambenih kredita zadržao na 12,7 posto, koliko je dosegnuo u travnju.

Na godišnjoj razini stopa rasta stambenih kredita usporila se s 14,9 posto u travnju na 14,4 posto u svibnju, a gotovinskih nenamjenskih kredita s 10,3 posto na 10 posto, obje zbog učinka baznog razdoblja, odnosno iznimno snažnog rasta stambenih i gotovinskih nenamjenskih kredita u istom mjesecu prethodne godine. Time se godišnji rast ukupnih kredita stanovništvu usporio s 12,4 na 11,9 posto, zaključuju HNB-ovi analitičari. (Hina)

Phoca PDF